

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การอบรมด้านการจัดการ และระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งหอผู้ป่วยต่างกันและศึกษาปัญหาของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยซึ่งมีขั้นตอนดำเนินงานดังนี้.

ประชากร และตัวอย่างประชากร

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นหัวหน้าหอผู้ป่วยที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย 5 แห่ง จำนวน 298 คน จำแนกตามโรงพยาบาลต่าง ๆ ดังแสดงในตารางที่ 1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1. จำนวนตัวอย่างประชากรหัวหน้าหอผู้ป่วย ในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	จำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วย (คน)
สงขลานครินทร์	30
ศรีนครินทร์	36
มหาสารคาม เชียงใหม่	61
รามธิบดี	50
ศิริราช	121
รวม	298

2. ตัวอย่างประชากร เนื่องด้วยโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยอยู่ในระหว่างขยายการบริการ ซึ่งจำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วยในปัจจุบันมีเพียง 298 คนเท่านั้น ต่อ ๆ ไปจำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วยจะเพิ่มขึ้นอีก ฉะนั้นจำนวนหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีอยู่ทั้งหมดในปัจจุบัน จึงถือเป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม การจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย 3 ขั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาหลักการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรสำหรับพยาบาลจากเอกสาร งานวิจัย และตำราต่าง ๆ

2. สร้างแบบสอบถาม การจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของหัวหน้าหอผู้ป่วย เกี่ยวกับวุฒิการศึกษา และระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล ทั้ง 3 ชั้นตอน คือ การวางแผน การดำเนินงาน และการประเมินผล จำนวน 61 ข้อ เป็นคำถามการจัดการ ด้านการวางแผน 24 ข้อ การดำเนินงาน 16 ข้อ และการประเมินผล 21 ข้อ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนให้ค่า 3 ค่า คือ

ทำเป็นประจำ	ให้คะแนน 3 คะแนน
ทำแต่ไม่สม่ำเสมอ	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่ได้ทำ	ให้คะแนน 1 คะแนน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปัญหาของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย จำนวน 31 ข้อ เป็นคำถามปัญหาของการจัดการด้านการวางแผน 13 ข้อ การดำเนินงาน 9 ข้อ และการประเมินผล 9 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนให้ค่า 5 ระดับ คือ

มีปัญหามากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
มีปัญหามาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
มีปัญหปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
มีปัญหาน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
ไม่มีปัญหา/น้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม

ในการหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถามนั้น หลังจากที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ผู้วิจัยได้เลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นนักวิชาการพยาบาล 4 ท่าน และผู้

บริหารการพยาบาล 5 ท่าน รวม 9 ท่าน (ตั้งรายนามอยู่ในภาคผนวก) ตรวจสอบความ
ตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อให้ข้อแก้ไขและข้อเสนอแนะ แล้ว
นำมาปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษา โดยถือเกณฑ์ 7 ใน 9 ท่าน ของจำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ
ยอมรับและเห็นชอบด้วย

การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้หาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยนำไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากร
ที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับตัวอย่างประชากรประชากรจำนวน 30 คน จากโรงพยาบาลราชวิถี
15 คน วชิรพยาบาล 15 คน และได้นำมาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้วยวิธีหาค่า
สัมประสิทธิ์อัลฟา ของ คอนบราค (นุชธรรม กิจปริดาปริสทธิ 2527: 170) ได้ค่า
ความเที่ยงดังนี้

ส่วนที่ 2 เป็นข้อความถามการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาล
ของหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.97

ส่วนที่ 3 เป็นข้อความถามปัญหาของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทาง
การพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังตัวอย่างประชากรของโรงพยาบาลรามธิบดี
ตามรายนามที่ได้มาด้วยตนเอง ส่วนที่เหลือผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามส่งถึงฝ่ายการพยาบาล
แล้วฝ่ายวิชาการของฝ่ายการพยาบาลเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามให้ใช้เวลาเก็บรวบรวม
ข้อมูลเป็นเวลา 4 สัปดาห์ จำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 298 ฉบับ ได้รับคืนทั้งหมด
270 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ จำนวน 22 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาศึกษา
ฉะนั้นจึงเหลือแบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 248 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.2 ของแบบสอบถาม
ที่ส่งทั้งหมด

ตารางที่ 2. จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน จำแนกตามโรงพยาบาล

โรงพยาบาล	จำนวนแบบสอบถาม					
	ส่ง	ได้รับคืน	ร้อยละ	ไม่สมบูรณ์	สมบูรณ์	ร้อยละ
สงขลานครินทร์	30	25	83.3	-	25	83.3
ศรีนครินทร์	36	36	100	1	35	97.2
มหาสารคามเชียงใหม่	61	53	86.9	9	44	72.1
รามธิบดี	50	45	90.0	4	41	82.0
ศิริราช	121	111	91.7	8	103	85.1
รวม	298	270	90.6	22	248	83.2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากแบบสอบถาม มาคำนวณหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS-PC+(Statistical Program for the Social Science-Personal Computer plus)

1. ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่ง หัวหน้าหอผู้ป่วย และประสบการณ์การอบรมด้านการจัดการ
2. ข้อมูลการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย ทั้ง 3 ชั้นตอน วิเคราะห์โดย

2.1 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีประสบการณ์การอบรมด้านการจัดการที่แตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าที (t-test)

2.2 วิเคราะห์ความแปรปรวน เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรของหัวหน้าหอผู้ป่วยที่มีระยะเวลาการปฏิบัติงานในตำแหน่งหอผู้ป่วยแตกต่างกัน โดยการทดสอบค่าเอฟ (F-test)

3. ข้อมูลปัญหาของการจัดการเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการพยาบาลของหัวหน้าหอผู้ป่วย วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย